

Oglas, pripeslana itd.
tiskaju i radunaju se na temelju
običnog članka ili po dogovoru.

Novci za prednjučku, oglase itd.
kiju se naputnicom ili polož
nicom post stedionice u Beču
na administraciju lista u Puli.

Kod narativa valja točno oz
načiti ime, prezime i najbližu
postu prednjučku.

Tho list na vremenu ne primi,
neka to javi odpravniku u
otvorenem pismu, sa koji se
ne plaća poštiranja, ako se izvana
napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847-849.
Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nosloga svoje poluvrati“. Naroda poslovica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Milo za drago!

I.

Glasilo istarskoga zemaljskoga odbora, porečka „L'Istria“ od dne 25. t. m. došla na prvoj stranici pod naslovom „Predsjedništvo istarskoga sabora“ u talijanskem prevodu nas članak, što su u ga pod istim naslovom u hr. 5. našeg lista iz zagrebačke „Hrvatske“ doslovec pretiskali.

Tomu članku dodaje rečeni list „Njekoliko rieci tumaćenja“, koje donosimo eto mi u hrvatskom prevodu, te čemo na koncu, da mu vratimo milo za drago, dodati i s naše strane njekoliko rieci tumaćenja:

„Nakon njekoliko vremena“ — kaže „L'Istria“ — po svršenih izborih, raznoso se viest oni, koji su imali pri tomu interesu, da je komendant Campitelli stupio u dogovor sa carskom vladom i da je stavio uvjete, pod kojima bi eventualno imao biti imenovan zemaljskim kapetanom.

Premda bijaše ta viest oprognjata, ipak se ona povraća, knsto je razvidno iz gori navedenog članka.

Mi smo u ostalom ovlašteni izjaviti ponovno, da ona viest neima nikakvog temela, ni da se je komendant Campitelli nikada sanjao o tom, da bi savjetovalo cesarskoj vlasti, da izabere saborskim podpredsjednikom zastupnika, koji nebi pripadao manjini. Iz ustrajnosti, kojom se hoće protivno tvrditi, biva jasno, da se hoće tim uloviti izlikati a da se radi tog pitanja uzmoguće nepristojno udariti po komandatoru Campitelli-u. I poznavajući razpoloženje saborske manjine, sve to se razvija poput ubrusa. Mi držimo nasuprot, da je samu vladu napala sumija o tom, da li bi imala savjetovati, da se polvri odvjetnik Stanger za podpredsjednika. Tim nećemo da kažemo, da bi na mjesto njega bio imenovan koji zastupnik većine; ah ne! takvih milosti mi neće kujemo; već mislimo kazati, da bi na

mjesto spomenuloga mogao doći koji drugi, dakako uvek od manjine.

Neće se činiti preodvažnom ova misao, ako se znade, da je proli izboru zastupnika odvjetnika Stangera uložen pravosud, i da bi dakle verifikacioni odbor mogao postupati, ili bolje odlučiti se za neodobrenje izbora — što bi bilo jednako, u gornjem slučaju, da se ga rieši časti, podieljene mu od cara! Kako se vidi, pitanje dobiva drugo lice, ako se ovako označi; tako da će vlasta promisliti dva puta prije nego li potvrdi odvjetnika Stangera za podpredsjednika.

Nu neka bude on ili koji drugi, mi nerazumijemo što ima da znači rečenica: „pokazati se pravednim napram hrvatskom jeziku“.

Hrvatskim i slovenskim zastupnikom bijaše slobodno, da razlože svoje misli u dotičnih njihovih jezicih — do sitosti, do dosade. Nikomu nije se bo, a najmanje predsjedniku ni sanjalo, da im neće to njihovo pravo. Ali je istakto naravski, da sabor nemože uvažiti nego one predloge, koji su stavljeni u jeziku od svih razumljivom, t. j. talijanskom. Na isti način, kao što se u parlamentu u Beču neprimira, nestenografska i neglasiuje nego li o predložih, stavljениh u njemačkom jeziku.

Nijedan predsjednik našega sabora nebi mogao odustati od takvog postupanja a da proti njemu neuslano saborška većina. Tomu se nebi doskočilo niti imenovanjem za zemaljskoga kapetana jednoga zastupnika iz manjine; dapače zlo bi se samo pogoršalo tako, da bi sustalo istim mahom svako saborsko djelovanje.

U ostalom bio bi to osamljen korak

u poviesti svih parlamenta svijeta, da bude izabran predsjednikom član, koji pripada neznačnoj manjini. Ma i koliko smo naučni svakojakim nevjerojatnostim, ipak bi ova prešla svaku vjerodostojnost.

Nama se čini nasuprot, da je moralno

već nastupiti doba, da promišljaju ozbiljno

svi složni o dobru naše pokrajine. Nedrajuci dakle u prava trećih i četvrtih, koja, opetujemo, niklo nenije, bila bi dobra stvar, da se svi postave na put plodnoga rada; a to se — priznati će nam se — nemože dogoditi, i da se izbjegne čestom nesporazumljivu, već porabom onoga jezika, koji bijaše od vječeva jedini put za saobraćaj misli među prosvjetjenim osobama. Da se poremeti taj sustav, bilo bi isto, kao što i stvarni pomutnju i ustank, koj je nalazio odziva kod občinstva na galerijah. To naše občinstvo nije podnipošto niže nego li ono na galerijah sabora u Zagrebu, ili ono na galerijah u Ljubljani, ili bilo kojeg drugog sabora, gdje su slavenski narodi u većini. Koji dobro prouči pitanje, neznam da li je neuzlegnuće u tom obziru veće kod občinstva ili kod zastupnika manjine; od ovih bo se je više od jedan služio svojim jezikom većna, kao pobudom za izazivanje, nego li kao obranom svoga prava.

Ako se urede stvari na razboritom temelju, postati će i zadaća predsjednika mnogo lakšom, nestati će svake potekloće, da se pripusti i manjinu k odborskim radnjam, a občinstvo neće imati nikakva povoda k mrmljanju; sve će tada teći skladno sa razborom i na občenitu korist.

Tako porečka „L'Istria“, koju prijazno molimo, da se ustpi do budućeg našeg broja, pak da čuje i par naših rieci tumaćenja k njezinom tumaćenju.

Zigice družbe sv. Ciriла i Metoda.

Od ravnateljstva družbe primamo ove redke: Već su u nekoliko navrata osvalnili u nekih naših listovih članci i viesti, kojima se izravno i neizravno radi na tom, da se hrvatski narod odvratil od kupovanja družbinih zigica. Kao razlog tomu navadja se okolnost, uslijed koje bi „Družba sv. Cirila i Metoda za Istru“ bila sklopila

svetu silu i kopitu te odknasa žurnim koračom pustiv družtvu, nepristupno njezinoj lažnoj nauci.

II.

Covjek je stvoren od zemlje....

Na obrežju svetoga Ganga stao indijski mudrija Bisku Kama Nara. Stajao nepomično ko kemeni kip, te promišljavajući život Buda Gntama, gledao valovje.

Zatim je sjeo pod lotosov — grm pa dignuv u vis koščatu ruku:

„Kamenje!“ viknuo pustom obrežju, kao da govorи nebrojenoj množici ljudstva. Kamenje, slušaj, što ne će da slušaju moja braća! Covjek je stvoren od zemlje, da olvari svoje naturne hramove bogatstva kao zemlja. Covjek je stvoren od zemlje, da je zahvalan, kosta zemlja, koja povraća darovano joj zrno deseterostrukim plodom. Covjek je stvoren od zemlje, da oprasta, kosta oprasta zemlja, koja daruje one, koji joj probadaju prsi. Covjek je stvoren od zemlje, da bude vjeran, ko zemlja, koja sakriva obraz crnim velom, kada ju pušta zaručnik, bieli dan.

Izlazi svakog utorka i petka

o podne.
Netiskani dopisi se ne vraćaju,
ne podpisani nadaju, a
neftankarim neprimaju.

Predplata se poštarnicom stoji.
12 K u obče, } na godinu
6 K za seljake, } ili K 6—, odn. K 3— na
pol godine.

Izvan carevine više poštarnica.

Plaća i utražuje se u Puli.
Pojedini broj stoji 10 h. koli u
Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici
Gulin br. 5 te prima stranice
osim nedjelje i svetka svaki dan
od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

PODLISTAK

Iz „zelenog lišća“.

A. Z. Atanazijev. — Prevec: Dubo Razkrižar.

I.

Zdravalogika:

U malenoj seoskoj gospodini ustanio neki nadmudrijaš, da propovjeda zlatne nauke modernoga materializma.

Pošto je po svoju pobjio neumrljivost duže i sve uživšene ideale čovječanstva, zače pjevati hvalospjeve osnovateljem te pogubnosne znanosti.

Rad većega učinka upotrijebio je pri koncu svog govora iz Bühler-ove „Teokriže“ slijedeću frazu: „Prestolja i drzave padaju, pa ni trajni granit ne može uvek da odoli zubu vremena — uživšena pak misao ostaje vječna i živi dalje kroz sve narode“!

Zaključio je to, svjestan svoje vrednosti, letio platinu pogledom po licima slušateljstva pričekujući zasluženu polivalu i burno odobravanje.

„Bravo!“ zaori sobom a desetak žujavih ruku uzdigne u vi staroga čovjeka; materijalist pak ne budi ljen, pobere

11

Cetiri slučaja kuge na parobrodu "Gundulić". Dne 24. t. m. doplovio je u tršćansku luku parobrod dubrovackog parobrodarskog društva "Gundulić", kreat sa 40.975 vreća kave iz luke Rio i Santos. Na putu između Pernambuka i Rio pojavila se je na parobrodu kuga, od koje obolile četiri mornara, od kojih je jedan na parobrodu umro. Na parobrodu bilo je 25 osoba pod zapovjedništvom kapetana Jurja Stanosa. Ovaj je izprije vodio jednomu tršćanskemu novinaru svoje težko i burno i zanimivo, putovanje koje se nalazi opisano u jednom lat. listu, i koje čemo i mi u izvadku ili u cijelosti donjeti u prevođu stalni, da čemo tim ugoditi našim citateljem.

Hrvatska čitaonica u Tinjanu priredjuje u nedjelju dne 2. februara tek. god. zabavu sa deklamacijom, pjevanjem i plesom, na koju se pozivaju gg. članovi i vredna gg. rodoljubi sa cijenjenim obiteljima. Uzlaznina za članove 20 novčića, za nečlanove 40 novčića. Gospodje i gđeice ne plaćaju uzlaznine. Darovi se primaju sa zahvalnošću. Čist prihod namjenjen je "Djäckom" pripomoćnom društvu u Pazinu. Početak u 6 sati u večer. Preporuča se za mnogobrojni posjet Odbor.

Radničko pjev. tambur. društvo "Sloga" u Zametu (obč. Kastav) imati će u subotu dne 1. februara t. g. zabavu sa pjevanjem, tamburanjem, predstavom i u plesom. Početak u 7½ sati na večer.

Iz drugih krajeva.

Kćerka pokojnoga nadvojvode i prieslonaslednika Rudolfa, nadvojvodkinja Jelisava Marija, unuka Njego. Veličanstva, vjenčala se je dne 23. t. m. sa mladim nadporučnikom knezom Ottom Windischgraetzom. Po pravilih vladajućih kuća moralak se je nadvojvodkinja odreći za sebe i za svoje potomstvo prava na austrijsko prieslo. To svečano odrekuće obavilo se je dan prije vjenčanja u carskom dvoru po stalnom propisu.

Hrvatska čitaonica u Kreševu (Bosna), priredjuje u slavu 80-godišnjice slavnog pjesnika o. fra. Grge Martića dne 5. veljače 1902. u prostorijama narodne osnovne škole koncerat sa dilektantskom predstavom. Uzlaznina od osobe I. mjesto 2 kruna, II. mjesto 1 kruna 20 h, stajanje 06 helera. Obitelj od 3 člana plaća dvostruko. Početak u 7 sati.

Grozna nesreća u rudniku u Mostu. U českom mjestu Most nalaze se prostrani rudnici, u kojih se već dugo kopao kameno ugljivo. Tamo se nalaze duboki i prostrani podzemaljski rovi, iz kojih se vadi pomoću strojeva veliko množstvo toga uglevlja.

Radnici u jednom rovu, imenovanom "Jupiter" osjetili su već odavno, da se nalaze u pogibjeli i da pod zemljom, gdje se nalazahu, nije sve u redu.

Cesto su čuli podzemnu lutnjavu, koja se cesto opetovala. To je bio znak, da podzemne vode ruju zemlju i dolaze u blizini rova, s loga je mjernik Binder poduzeo sve mjeru sigurnosti. No ove nisu dostajale, jer je voda došla tako ogromnom silom, kako se to nije još dogodilo. Stražar, koji je stajao kod signala, priopovjedao, da je čuo iz dubine rova silnu lutnjavu. Odmah je znao, da je voda provalila u rov, te dao smjesta znak radnikom i gore u ured, na što je poletio k stroju za dizanje iz rova. S njim je bilo mnogo radnika, koji su hitili, da se spase. Provala vode u rov uzbilala je zrak i prouzročila toliki pritisak, da se je većina radničkih svjetiljaka utrnuo, pak su blednici u tmini uzduž tražili izlaz. Meroik Binder spasio je 9 ljudi, a spasivši njih, sam je poginuo. Mrlavice nisu još iznijeli a imade ih 44, od ovih je 31 oženjen, 12 mladića i 1 udovac. Nesreću čini još većom to, što se je već više dana očekivalo, da će se u rudniku nešto dogoditi. Svakako je bilo nesavjestno u tom slučaju, da se dalo u rovu raditi.

Na lice nesreće došao je glavom česki namjestnik, koji je nesretnoj svojiji pokoj-

niku podio milodara. I kralj je posao unesrećenim 10.000 kruna. Radi visoke vode u rovu nemogu jošti biti izvučeni, oni nesretnici, koji su ostali pod zemljom mrtvi služeći svoj gorki kruh.

Koliko se proizvadja petroleja? God. 1900. proizvelo se 139 milijuna bačava petroleja. Producija Rusije iznosi 68 milijuna bačava, Saveznih država 58 milijuna bačava, nizozemske Indije 3 milijuna bačava, naše monarkije 2½ milijuna bačava, a Rumunjske 2 milijuna, bačava. Ostatak otpada na 8 drugih zemalja, koje ovaj petrolej same troše te s toga njihov proizvod ne upliva na internaciono tržište nafta.

Gospodarske:

Životinja kao proroci vremena. Na svakog čovjeka tiši pritisak zraka — nu na nekog više, a na nekog manje. Na bolestnika osobito vreme djeluje: ako će se promjeniti, odmah je on bolestniji. Kad čovjeka žulj tiši — znak je promjene vremena.

Zivotinja, osjećaju takodjer prije vremena ko ima u dvorištu kokosnjak, kad se kokoši u pepelu ili u pjesku lepršaju, to je znak, da će biti kiše u 24 sati; ili kad se odvise bišču ili ciste. Pjetnja navješta kišu, kad često pjeva. Kad kokoši ostanu u pojati, ili u kokošnjaku, to je cito dan kiša. Kad polete brzo kamo u kraj, to će bili prolazna kiša, ako ostanu dulje vremena — dulje će padati.

Kad guske i patke po vodi letate, rone i krilima po vodi lunaju, i kad golubovi mirno stoje na krovovih, eto kiše. Guču li divlji golubovi po šumah, to je znak ljepe vremena. Isto ovo dokazuju sismisi, kada u večer odvise lieču i kad su djetelji po poljih u skupu. Kad djetelji po drveću kliču — biti će brzo promjene vremena. Lastavice, kad su visoko u zraku — znak je, da je ljepe vreme, a kad se spuste do zemlje i po vodi lieču — brzo će kiša. Kada vrebci u gnezdu življu i kad pliski dolazi u blizine kuća — naskoro će kiša. Čim se vrebci lepršaju u pjesku — biti će kiše za 1½ dana. Počnu li ptice pjevati — biti će ljepe vreme. Kad se ševa uzdiže nebou pod oblakom — biti će sunce. Rode pokazuju kljunom, odakle puše vjetar. Psi su ljeni, pospani pred kišu. Kad mačke ostanu u kući, znak je brzog kiši. Kad hajvan riče, ovce bleje i bježe, znak je nevremena, isto kad jarac i srna trče amo, tamo i kad jarac daje od sebe glas — eto nevremena.

Vjeverica pred 36 sati navješta vreme, jer kad ona skače po drveću i kriči — biti će kiše. Osobito su one dan dva pred nevremenu uvuku u svoja gnizdala. Kad se mravi u mravinjak zatvore — eto kiše, a kada rade — ljepe je vreme. Kad se balavi puževi vidaju po putevih — biti će dulje vremena mokrine. Žaba gatalica kad je na drvetu — suho je vreme, kad je na zemlji — ružno je vreme. Kad žabe u večer krekeću — nema one večeri mraza. Najbolje se pogadja po pijavici. Leži li ona izpružena i mirno na tlu, ili pliva sva jednako u posudi, biti će ljepe vreme. Popne li se na staklo u svoj zatvoru — kiša je tu. Kad je u vodi vrlo nemirna — brzo je nevremena. Kad se ribe bacaju povrh vode, osobito šaran, kiša će brzo. Kad komarice odvise ujedaju i sadne su — biti će kiše. Peče i ose su ljute pred kišu. Kada su miševi, krtice i druge životinje u zemlji dovoljno hrane nabrali, to se nadaj ljutoj zimi. Kad se mačke, psi, goveda i konji u ranu jesen mitare — to će brzo zimu; kad se sjenice, vrebci približe kućam, to je brzo padanje i studen. Kad se čuju divlje patke, guske i druge ptice oko voda u jesen — naskoro će snieg. Kad se laste dva put u nas gnezde — to kasno počima zima.

Tako čovjek ima oko sebe silešiju proroka, koji će mu vreme pogoditi. Svaki čovjek treba da na ovakove stvari paži, pa će svoj posao obaviti po suhu!

Književne:

Matica Hrvatska raspisuje u smislu zakladnice iz zaklade Tereze pl. Tomašić rođenje Aurnhammer de Auern, hrvatskog književnog nagrada za god. 1902. u iznosu od četrdeset (40) kruna, i to "za najbolju priopoviest iz hrvatskoga života".

Najčešći traje do ukupno 31. decembra godine 1902., do kojega dana imaju se rukopisi bezimeno, čisto i ciljivo od tutje ruke pisani sa naznakom imena piščeva u posebnom započaćenom omotu podnjeti "Matici Hrvatskoj" na ruke njezina tajnika. Kasnije stigli rukopisi, kao i oni, koji ne odgovaraju svim uvjetima natječaja, ne će se uvažiti.

U Zagrebu, 4. januara 1902.

Odbor "Matica Hrvatska".

S. S. Eucharistia, vjestnik "Svećenika-klanjaca" hrvatskih i slovenskih, koji izlazi u Krku, primisno prvi broj godista 1902.

Zemljopis Hrvatske, napisali dr. H. Hranilović i Drag. Hrc. Vlastita knjaka pisala Tiskom A. Scholza. Svezak 8. Str. 225—256. I ovo krasno djelo boga urešeno ilustracijama pomici se napred. Cielo djelo iznosi 30 svezaka, a stoji u predplatni 18 krunah u Zagrebu, a s poštom 20 krunah. Preporučamo najtopliju hrvatskom občinstvu ovo do sada najlepši djel o našoj domovini.

Prvi čaj sa "Ucke-Gore".

Izvrsni domaći likjer proti influenci, kašlju, nahladji i hrapavosti, protipršnom kataru ili promuklosti grla.

Cijena 50 para.

Glavno skladiste:

Ljekarna L. Ghersetich, Volosko — Istra.
Debliva se u svake ljekarnice.

G. Tönnies u Ljubljani,

poduzeće za gradnje, tvornica za stolarske i parketske radnje, za graditeljsko i umjetno ključarstvo, radionica za željezo potrebito kod gradjevina itd. preuzimaju svakovrste stolarske radnje, kao podpune komade za prozore i izloge na kotur, vrata, portale, priedbe za dučane i drugo pokućstvo raznih načina. Izvršuje tvrdje i mehke podove svih vrsti kao: parkete iz dužica i remenja te obične podove; podpune kovačke i ključarske radnje kod gradjevina, stube te ograde vrtova i kuća iz željeza, žice, željezna brvna na kotur itd.

Proračuni se šalju bezplatno. — Primapreporuke jesu na razpolaganje. Stoji K 1·20 franko.

Stalna izložba pečiju i ognjišta iz majolike i porcelana najlepše izvršenih po tvorničkoj ceni, kao takodjer svakovrste stednjih ognjišta (Sparherde) iz prvih domaćih tvornica. Kade za kupanje iz porcelana i opeke (Quadrelli) za pozidavanje.

Preuzimaju svakovrste silke i fotografije koje prenasa na porcelan za prigodne darove ili uspomene na grobovih.

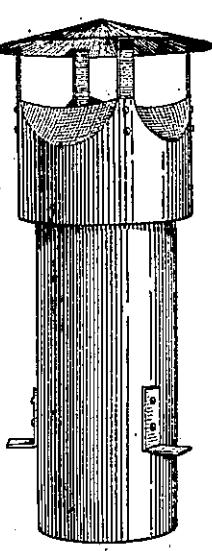
Josip Potočnik

Via Barbacani 5 — POLA — Via Barbacani 5
skladište glinenih peći, stednjaka i kada za kupanje.

Najnoviji pokrovi za dimnike

(sistem Detz).

Najbolji, najjednostavniji i najjeftiniji usisavač dima!

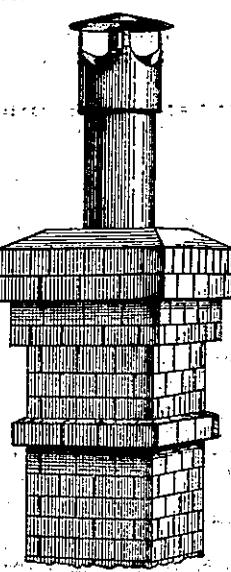

Pokrovi za dimnike Detzovog sistema uporabljaju se najboljim uspjehom u svih veličinama za dimnike privremenih kuća, škola, bolnica, tvornica, javnih prostorija, i to:

a) kod novogradjivina na mjesto dosadanjih pokrova, ako se želi imati dobro ognjište;

b) kod slabopriredjivih ognjišta za pospješenje propuha i zapričku suszbinjanja dima;

c) za prozračbu i jačanje promjene zraka, odnosno kod najboljih zaklopac prozračnih priprava.

Cjenike šalje bezplatno i franko ikakviti građilo ognjišta i dimnike.

JOSIP POTOČNIK

POLA.

Oglaši, pripisana iđu, tiskaju i računaju se na temelju običnog cienika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglase itd. žalju se napućnicom ili polžicom pošt. stacione u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod narubeva valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrieme ne primi, deka to javi odpravočku u otvorenem pismu, za koji se ne plaća postarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Čekovnog računa br. 847-849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nosloga svoj pokvaril“. Naroda poslovica.

Izlaže svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, ne podpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata na poštarnom stoji. 12 K. u obče, 6 K za sejake, 6 K za bube, 3 K na godinu ili 5 K —, odn. 3 K — na pol godine.

Izvan carevine više postarina. Plaća i stajala se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toliko izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulia br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svakog svakog dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Milo za drago!

I.

Glasilo istarskoga zemaljskoga odbora, porečka „L'Istria“ od dne 25. t. m. doča na prvoj stranici pod naslovom „Predsjedništvo istarskoga sabora“ u talijanskom prevodu naš članak, što sino ga pod istini naslovom u br. 5. našega lista iz zagrebačke „Hrvatske“ doslovce pretiskali.

Tomu članku dodaje rečeni list „Njekoliko rieči tumačenja“, koje donašamo eto mi u hrvatskom prevodu, te Čemo na koncu, da mu vratimo milo za drago, dodati i s naše strane njekoliko rieči tumačenja:

„Nakon njekoliko vremena“ — kaže „L'Istria“ — po svršenih izborih, raznešće vist oni, koji su imali pri tomu interesu, da je comendant Campitelli stupio u dogovor sa carskom vladom i da je stazio uvjete, pod kojima bi eventualno imao biti imenovan zemaljskim kapetanom.

Premda bijaše ta vist opravignuta, ipak se ona povraća, kašto je razvidno iz gori navedenog članka.

Mi smo u ostalom ovlašteni izjaviti ponovno, da ona vist neima nikakvog temelja, ni da se je comendant Campitelli nikada sanjao o tom, da bi savjetoval cesarskoj vlasti, da izabere saborskim podpredsjednikom zastupnika, koji nebi pripada manjini. Iz ustrajnosti, kojom se hoće protivno tvrditi, biva jasno, da se hoće tim uloviti izliku a da se radi tog pitaju uzmognye nepristoju udarili po comendantu Campitelli-u. I poznavajuće razpoloženje saborske manjine, sve to se razvija poput ubrusca. Mi držimo nasuprot, da je samu vladu napala sumlja o tom, da li bi imala savjetovati, da se potvrdi odvjetnik Stanger za podpredsjednika. Tim nećemo da kažemo, da bi na mjesto njega bio imenovan koji zastupnik većine; ali ne! takvih milosti mi nećećemo; već mislimo kažati, da bi na

mjesto spomenutoga mogao doći koji drugi, dakako uvek od manjine.

Neće se činiti preodvažnom ova misao, ako se znade, da je proti izboru zastupnika odvjetnika Stangera učosen prosvjed, i da bi dakle verifikacioni odbor mogao postupati, ili bolje odlučiti se za neodobrenje izbora — što bi bilo jednakno, u gornjem slučaju, da se ga rieši časti, podijeljene mu od cara! Kako se vidi, pitanje dobiva drugo lice, ako se ovako označi; tako da će vlasta promisliti dva puta prije nego li potvrdi odvjetnika Stangera za podpredsjednika.

Nu neka bude on ili koji drugi, mi nerazumijemo što ima da znači rečenica: „pokazati se pravednim napram hrvatskom jeziku“.

Hrvatskim i slovenskim zastupnikom bijaše slobodno, da razlože svoje misli u dotičnih njihovih jezicih — do sitosti, do dosade. Nikomu nije se bo, a najmanje predsjedniku ni sanjalo, da im neće to njihovo pravo. Ali je istaklo naravski, da sabor nemože uvažiti nego one predloge, koji su stavljeni u jeziku od svih razumljivom, t. j. talijanskom. Na isti način, kao što se u parlamentu u Beču ne prima, nestenografsira i neglaže nego li o predložih, stavljениh u njemačkom jeziku.

Njedan predsjednik našega sabora nebi mogao odustati od takvog postupanja a da proti njemu neustane sva saborska većina. Tomu se nebi doskočilo niti imenovanjem za zemaljskoga kapetana jednoga zastupnika iz manjine; dapače zlo bi se samo pogoršalo tako, da bi sustalo istim mahom svako saborsko djelovanje. U ostalomi bio bi to osamljen korak u poviesti svih parlamenata sveta, da bude izabran predsjednikom član, koji pripada neznatnoj manjini. Ma i koliko smo naučni svakojakim nevjerojatnostim, ipak bi ova prešla svaku vjerodostojnost.

Nama se čini nasuprot, da je moralno već nastupiti doba, da promišljaju ozbiljno

svi složni o dobru naše pokrajine. Nedirajući dokle u prava trećih i četvrtih, koja, opetujemo, nitko nenieće, bila bi dobra stvar, da se svi postave na put plodnoga rada; a to se — priznati će nam se — nemaze dogoditi, i da se izbjegne čestom nesporazumljivju, već porabom onoga jezika, koji bijaše od vječnika jedini put za saobraćaj misli medju prosvjetljennimi osobama. Da se poremeti taj sustav, bilo bi isto, kao što i stvarati pomutnju i ustanač, koj je nalazio odziva kod občinstva na galerijah. To naše občinstvo nije podnipošto niže nego li ono na galerijah sabora u Zagrebu, ili ono na galerijah u Ljubljani, ili bilo kojeg drugog sabora, gdje su slavenski narodi većini. Koji dobro prouči pitanje, neznam da li je neuztegnuo: u tom obziru veće kod občinstva ili kod zastupnika manjine; od ovih bo se je više od jedan sluzio svojim jezikom većna, kao pobudom za izazivanje, nego li kao obranon svoga prava.

Ako se urede stvari na razboritom temelju, postati će i zadaća predsjednika mnogo lakšom, nestati će svake potežkoće, da se priputi i manjinu k odborskim radnjama, a občinstvo neće imati nikakva povoda k mrmljanju; sve će tada teći skladno sa razborom i na občenitu korist. Tako porečka „L'Istria“, koju prijazno molimo, da se ustrpi do budućeg našeg broja, pak da čuje i par naših rieči tumačenja k njezinom tumačenju.

Žigice družbe sv. Cirila i Metoda.

Od ravnateljstva družbe primamo ove rедке: Već su u nekoliko navrata osvaru u nekih naših listovih članci i vesti, kojima se izravno i neizravno radi na tom, da se hrvatski narod odvrati od kupovanja družbinih žigica. Kao razlog tomu navadja se okolnost, uslijed koje bi „Družba sv. Cirila i Metoda za Istru“ bila sklopila

svoja šila i kopita te odkasa žurnim korkom pustiv družtvu, nepristupno njezovoj lažnoj nauci.

II.

Covjek je stvoren od zemlje....

Na obrežju svetoga Ganga stao indijski mudrijaš Bisku Kama Nara. Stajao nepomično ko kameni kip, te promišljavaće život Buda Gntama, gledao valovlje.

Zatim je sjeo pod lotosom — grm pa dignut u vis košćatu ruku:

„Kamenje!“ viknuo pustom obrežju, kuo da govorji nebrojeno množici ljudstva. Kamenje, slusač, što ne će da slušaju moja braća! Covjek je stvoren od zemlje, da otvara svoje nutaroje bramove bogatstva kao zemlja. Covjek je stvoren od zemlje, da je zahvalan, košta zemlja, koja povrata darovano joj zrno deseterostrukim plodom. Covjek je stvoren od zemlje, da oprasta, košta oprasta zemlja, koja daruje one, koji joj probadaju prsi. Covjek je stvoren od zemlje, da bude vjeran, ko zemlja, koja sakriva obraz crnim velom, kada ju pušta zaručnik, bieli dan.

Covjek je stvoren od zemlje a ne od zraka, da bi siev i grom razdvajao njegove prsi. Covjek je stvoren od zemlje a ne od ognja, da bi sipao uglen na glavu svoga bližnjega. Covjek je stvoren od zemlje a ne od vode, da bi njegovo srce napunjavale ogavne dubine....

Kamenje, slusač, kad me neće da slušaju braća! Bog je covjeka stvorio od zemlje, te mu udahnuo dušu: dio svoje beskonačne i neograničene ljubavi, da beskonačno i neograničeno ljubi Stvoritelja i svoga iskrnjega!

Kako vihar po riževom polju, tako i zašumilo med klisurama i „Amin!“ odmevalo po obrežju svetoga Ganga.

Bisku Kama Nara zadriem omamlijen; lotosove su se pako mladice nagibale duboko, duboko dolje do bicloga turbana.

III.

Covjek.

Covjeku je dandanas poznato sve, što se nalazi na zemlji u zemlji i pod njom. Njegova ga srčanost odvela u žareće oreće zemaljske kruglje; njegova ga mudrost

POD LISTAK

Iz „zelenog lišća“.

A. Z. Atanazijev. — Preveo : Dubo Bakrljär.

I.

Zdrav logika:

U malenoj seoskoj gostionici ustao neki nadmudrijaš, da propovjeda zlatne nauke modernog materijalizma.

Pošto je po svoju pobjeo neumrljivost duše i sve uzvišene ideale čovječanstva, zače pjevati hvalospjeve osnovateljem te pogubenosne znanosti.

Rad većega učinka upotriebio je pri koncu svog govora iz Bühler-ove „Teokrize“ sliedeću frazu: „Prestolja i države padaju, pa ni trajni granit ne može uvek da odoli zubu vremena — uzvišena pako misao ostaje vječna i živi dalje kroz sve narode!“

Zaključio je to, svieslan svoje vrednosti, letio plahim pogledom po licima slušateljstva pričekujući zasluzenu polivalu i burno odobravanje.

„Nije istina!“ zugrmi mjesto odobravanja hrapavim glas nekoga staroga čovjeka.

„Zar tako?“ začudi se govornik, zalošćen uslijed odlučnog prigovora njezovoj neoborivoj mudrosti. „Možete li mi to znanstveno dokazati?“

„Kako se znanstveno dokazuje, tog ne znam; znadem pak, da ste izrekao veliku, krupnu laž.“ „Gоворите!“

„Kazao ste, da čovjek neima neumrjive duše.“

„Jest.... i tako tvrde svi svjetski učenjaci!“

„Zatim ste kazao, da uzvišena misao vječno..... Eto, to mi ne ide u glavu, kako je čovjek u obće moguće stvoriti nešto vječnoga, ako ne ima duše, već samo slabšano i umrlo tielo?“

Moje je skromno mjenje, da, iko stvara nešto vječnoga, mora da bude i sam vječan a ne prolazljiv, kako ste se vi lažljivo izrazio u svom neslanom govoru.

„Bravo!“ zaori sobom a desetak žavljih ruku uzdigne u vis staroga čovjeka; materijalist pako ne budi lien, pobere

Tako potraja sve do 30. janara 1900. Toga se naime dana, dakle puna tri mjeseca nakon sklopljena ugovora s tvrdkom Fürth, oglasio g. Adam Reissner iz Osieka (o kom nije ravnateljstvo do tada nikada ni čulo) s ponudom na dopisnom papiru, koji je nosio napis: „Adam Reissner Zündwaaren-Fabrik, Essel“. Na tu ponudu je ravnateljstvo već istoga dana odgovrilo, da pošto je već skloplio ugovor s drugom tvrdkom, ne može da s njime u tu svrhu vodi nikakovih pregovora. Može li se tu s razlogom bediti ravnateljstvo, sto je skloplio ugovor s tudjom firmom? Zasto se nije gosp. Reissner oglasio prije, dok su se po novinah opetovano iznosili predlozi, tičući se razpočavajućeg žigica pod markom „Družba“? Da je ravnateljstvo znalo za njegovu tvornicu, ono bi se bilo bez sumnje obratilo i na nj, kao što se je obratilo i na tvrdku Ivana Perdana u Ljubljani. A ovako, što je isto moglo da učini s njegovom ponudom od 30. janara 1900., kad je već družba puna tri mjeseca bila vezana ugovorom s drugom tvrdkom? A taj ugovor traje i danas, a ravnateljstvo ne može da ga prekine, dok se sa strane tvrdke ugovorom utančeni uvjeti posve u redu izpuštanju, kako se odista i izpuštanju. Dapaće ista je tvrdka ovih dana odlučila, da će cijenu družbinih žigica znatno sniziti, čime je udovoljeno i konsumentom a i trgovcem na malo.

Uzvezi rečeno u obzir, jasno je, da napadaju na družbine žigice ne bi mogli postići drugo, osim da se te žigice iztisu iz prometa. Kad bi se to polučilo, vratili bismo se na ono, što je prije bilo, naime, u mnogih bi se predještih napućenim Hrvatima, prodavale, umjesto družbinih, žigice „Kaiser“, „Unio“, dapaće čak i one „Lege nazionale“, kao što se to u istinu i dogadjalo, a uvjereni smo, da za ovima ne bi zaostale ni one rječki autonomsa. Pri tom ne samo, što bi naša „Družba“ imala ogromnu štetu, već ni sam gosp. Reissner ne bi od toga imao veće koristi.

Nego kad bi on od toga imao i veće koristi, košto je ne bi imao, tu se obzironi na ugovor, koji se neda i ne može razriješiti, ne bi smjelo gledati na korist pojedincu, makar se taj i priznavao Hrvatom (kao što je to slučaj kod g. Reissnera, što mi sa zadovoljstvom konstatujemo) i makar i davao nekolici hrvata zarade. Tu se radi o jednoj hrvatskoj pokrajini, izvrnjutoj grednoj opasnosti, da bude za hrvatstvo za uviek izgubljena. S toga ne bi ni dobro, ni leipo, ni plemeno bilo, da se i nadalje kuša odvraćati narod od kupovanja družbinih žigica, i time raditi na štetu „Družbi“, koja imati plemeni i uvišeni zadatak. Potrebe su naše „Družbe“ velike, zato se ona i ovom zgodom obraća na celi hrvatski narod s najusdrnjom molbom, neka ku-

uzdigla na nebeska tjelesa, odaljena milijune milja od krila matere zemlje; njegova viestina upregla je sile svjetovne elemente u jaru sužanske radinosti. Čovjeku nije skoro ništa sakrilo: proučio je prošlost, sadašnjost, da, i tamnu je zavjesu budućnosti razkrinkalo njegovo logično razsudjivanje. Čovjek zna sve, i umije sve, pa kraj svega toga stvara si u življenju uviek veći pakao, uviek veće muke, i to s toga, jer ne pozna onoga, što bi morao najbolje poznavati, ne pozna — samoga sebe.

IV.

Bajka o čovjekoljubiju.

Na cesti, daleko od napućenog kraja, susretnu se dva Engleza, prijatelja čovjekoljubstva, nasprotnih nazora.

Prijatelju, tvoja je stranka podpuna na krivom putu!“ progovori prvi.

„Oho, eto ga, nu, govori kao da mu ne bi bile poznate njegove namjere!“ odgovori drugi.

„U prvom je redu odstraniti pritisak kapitala....“

„U drugom pa tebe i tvoje pristaše!“

puje družbine žigice, a dično hrvatsko novinstvo neka i u tom, kao i u svem ostalom, našu „Družbu“ što više podupire. Naprijez da „Družbu“!

DOPISI.

Boljun, dne 27. janara 1902. Šaljen Vam evo izkaz milodara „dobre ruke“ sabranih za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru u čitavoj ovoj mjestnoj občini, vrućom željom, da bi primjer ovih većim dijelom neukih, ali narodnih dužnosti sviesnih, istoriskih „sirotana“ ganuo srca mogućnika i gospode diljem hrvatskih zemalja za svetu istoriku stvar te uljednom zamolbom, da nazočni imenik u jednom od narednih brojeva cijenjene „Naše Sloge“ tiskati izvolite.

Darovatelji jesu slijedeći i to: a) u Boljunu; po K 3: Vidošić Josip i Matilde; po K 2: Buretić Jakov, obč. glavar; po K 1: Šupljana Ivan, p. Antona; po K 1: Mandić Ivan p. Ivana, Slovenac H., Iliasić Toma, obč. savjetnik, Slavić Anton, Bogović Anton, obč. zastupnik, Matić Fran, župnik, Sušter udova Ivana, Martić Fran ml., Buretić Ivan, Buretić Izidor, Kontus Fran ml., Seslan Josip, Iliasić Jakov, Martić Fran st., Pataj Ivan pok. Frana, Kurelić Ivan p. Antona, Kontus Fran st., Francetić Jakov, Slovenac Ž., Slovenac B., Slovenac A., Slovenac K.; po 40 h.: N. N., Lukinčić Anton, Feranda Ivan-Katun, Krizman Ivan od Frana, Mandić Angjelo, Krizman Fran ml., Buretić Marija st., Čohilj Anton p. Mata, Tončić Anton, kolar; po 20 h.: N. N., Čohilj Benigar Josip, Vlašić Fran od Mata, Buretić Fran, Tončić Pavao, Pikučić Fran p. Šima, Marić Mate st., Vidošić Milovan, Vlašić Anton od Mata, Mandić Fran ml., Buretić Ivan, Buretić Milica, Peruć Josip od Mata;

b) u Vranju po K 1: Marčinko Fran župnik, Pikučić Anton od Frana, Pikučić Fran, Baričević Vinko, Baričević Mate Vinkov, Baričević Kliment, Belašić Angjelo, obč. savjetnik, Ribarić Martin, obč. zastupnik, Škrlić Ivan, Zrinčić Ivan Jurjev; po 20 h.: Krajev Fran, Belašić Ivan od Petra, Zrinčić Juraj p. Anta;

c) u Sušnjevcu po K 1: Belušović Male, Jager gdjica, Matilde; po 50 h.: Cvečić-Rade Toma, Cvečić-Rade Anton; po 40 h.: Belušović Frau, obč. savjetnik, Škrbe Toma, Škrbe Anton, cestar, Vodopija Martin;

d) u Letaju po K 1: Gržić Ivan, obč. zastupnik, Villa Vilibald, Roščić Josip od Jurja; po 42 h. Lencović Eran p. Ivana; po 20 h.: Maurović Ivan p. Ivana, Maurović Fran od Frana, Fravalja Juraj od Mata;

e) u Gradinji po K 1: Brenčela Andre, Brajuha Anton, obč. zastupnik; po 40 h.

Ljudskoj masi treba kruha, da ne pogine od gladi.“

„Kruha biti će dostatno, kad preinimo obstojeći red.“

„Bože.... Bože....“ začu se u tom trenu iz bližnjeg jarka.

Prijatelji se čovječanstva pogledaju iznenadni i pohrle odakud je dolazio bolno, iznemoglo zapomaganje.

U jarku ležao siromašan radnik, koji se je, uslijed utrudjelosti i glada, borio smrću. Promatraju ga časak, dok mu se konačno prvi ne približi, te sagnuv se, izvuče mu neku knjigu iz džepa. Pogleda plahim okom naslov, pa ko da ga je zmije ujela baciti knjigu u jarak umirujućemu siromahu.

„Tvoj je, jer moji pristaše ne čitaju Darvinovih teorija.“

„Nije istina; moji pak ne zovu Boga u pomoći!“

Obrnu se naglo kao da dolaze od kakvog objeda, te odjure svaki svojim putem.

„Bože.... Bože....“ I Bog se smilovao izmučenom jadniku, poslav mu lješiteljicu težko — trpećih — bielu smrt,

Runko Ivan p. Jakova; po 20 h.: Lovrić Nović Anton, Runko-Sulić Ivan od Antona; f) u Boratu, po K 1: Uličić Anton, obč. savjetnik, Oštearić Ivan, Augustinov; g) u Pazu po K 1: Stefanutti Fran, župnik; po 20 h.: Kerbavac Fran; h) u Posertu po K 1: Gržić Ivan, obč. savjetnik, Palić gdjica Milka; i) u Učke po K 1: Perišić Anton ml., Perišić Anton, obč. zastupnik; po 40 h. Brumbar Grgur;

j) iz Lupoglava po K 1: Baf Blaž; iz Kerbuna po 40 h. Čelić Marko; iz Fuje po 60 h. Buretić Josip, družbin učenik; k) u Bolištu K 1:26 Vidošić Josip utjerao medju Slovenci za kuhanu repu, Rušan Anton, p. Bartula, za 2 jaja utjerao 72 h.;

l) u Brestu po K 1 Belašić-Hrvatić Miho. Ukupno K 69:40.

Buduć imade nade, da će u našu torbicu kapnuti još po koja dobra ruka, to će se novosabrani milodari naknadno priobradi.

Sjećajte se
„Družbe sv. Cirila i Metoda“
za Istru

Franina i Jurina.

Jur. Bum... bum bum... bum, bum bum.
Fr. A ce si sklavral (pomahnil).

Jur. A nisen ne, ma ce ne cuješ...

Fr. Aj si; vero me već glavu boli od onoga bombardiranja na Meline.

Jur. A znaš, ono su ti beći ke daje naš komun na zajem onim cetirim prodatacima za votacioni ke se približajuva Cresu.

Fr. Aha! i to je stara art naših talijana! a mi brzini umiramo od glada.

Jur. I takđe je.

Razne vesti.

Političke:

Austro-Ugarska. Konačno je ustavljeno, da će se sastati carevinsko vijeće dne 4. februara t. g. Na dnevni red prvih sjednica doći će vladini osnovni o broju novaka paki osnove o bosanskoj željeznicama. Proračunska razprava započeti će u drugoj polovici februara te će se produžiti i preko uskrsnog blagdana. U proračunskom odboru stavise razni slovenski zastupnici prigodom razprave o proračunu ministarstva pravosuđa raznih predloga, koji se nastoji poboljšati pravosudnu upravu. Dne 27. t. mj. započela je u istom odboru razprava o proračunu ministarstva bogoštovljivu i nastave. Za te razprave doći će do žestokih sukoba između slavenskih i ojemačkih zastupnika zbog raznih slavenskih učenih zavoda kao što je celjska gimnazija, česko sveučilište u Brnu itd. Vlada nastoji, da ublaži oštrene između protivnih stranaka, jer njoj mnogo leži na sreću pitanje o broju rješenih državnog proračuna.

Austrijski priestolonasljednik nadvojvoda Fran Ferdinand odputovati će dne 6. februara ruskom dvoru u posjetu, te će ostati u Petrogradu više dana. Sa službenim stranom opravljena se to putovanje austrijskog nadvojvode tim, što se on želi caru Nikoli osobno zahvaliti na imenovanju za generala konjanicića u ruskoj vojski.

U nedjelju poslijе podne sakupilo se je u Layovu, kao na godišnjicu poljskog ustanka od godine 1863 do 600 radnika u predgrađu Vulka, gdje je podignuta kapelica na uspomenu tog ustanka. Nakon što bijahu odjevane neke narodne pjesme, krenulo je mnoštvo naroda u grad. Taj je došlo do sukoba između djaka i radnika s jedne, te između vojnika i stražara s druge strane. Konačno su vojnici i radnici razpršili radnike i djece.

U hrvatskom saboru u Zagrebu razpravljen je zemaljski proračun i u podrobnoj razpravi. Kad to razprave sudjelovala je jedino vladina stranica. U sjednici od dne 28. t. mj. obavljeno bijaše i treće citanje zemaljskog proračuna. Nakon toga stavio je zastupnik dr. Vrbanić slijedeći predlog uslijed povrijeđe hrvatskoga jezika: „Sabor kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije izabire odbor od 9 lica, koji će obziru na §§ 56, 57 i 58 zakonskog članka od god. 1868. izpitati sve tužbe, koje se tiju povreda hrvatskoga jezika kao službenoga u poslovanju kr. zajedničkoga ministarstva zemaljske obrane, te prelaziti način, kako da se ove povrede odstrane“. Zatim je predlagatelj podujim govorom obrazložio svoj predlog. Protiv predloga govorac je ban, a to znači, da je predlog već u zanimku pokopan.

Srbija. Knez Petar Karadjordjević, koji svojata pravo na srbsku priestolje, i koji stanuje u Švicarskom gradu Ženevi, izdao je proglašen na srbski narod, kojim ga sjeća na svog đedu Karadjordju, koji je prije sto godina u Šumadiji započeo djelo oslobođenja Srbije. U proglašenju kaže knez Petar, da njemu kao unuku tog velikog Srbina nalažu osjećaji sinovlje blagodarnosti, da se na svršetku prvoga stoljeća njegovog bezsmrtnog djelovanja za stvar srbske slobode, sjeti velikoga muža Karadjordje i njegovih suradnika; da se taj vidljivi dokaz izvede u obliku skromnoga spomenika Karadjordju, kao prvom vodjiju za slobodu Srbije i srpskoga plemena. Knez kaže nadalje, da nepodcjenjuje sluge i drugih rodoljuba Srbije, da je i on sam dragovoljno pružao ruku pomoćnicu, kad se je radilo o slobodi njegovog naroda, i da stavlja odbor, koji bi se sastao za podignuće tog spomenika, 50.000 dinara na razpolaganje.

Iz Biograda pišu, da je vlasta izdala stroge naloge, da se prepreći širenje tega proglašenja na kraljevini. Iz Zemuna javljaju, da je knez Petar Karadjordjević najavio svoj skorji dolazak tamo, da se pogovori sa svojimi prijateljima.

Rusija. Iz Petrograda javljaju, da je tamo stigao privatni tajnik srpskog kralja Aleksandra, dr. Petronijević, koji da je donio caru Nikolici vlastoručno pismo svoga kralja. Zadnjih dana da je bio često u audienciji kod cara srbski poslanik Novaković. Isti da posjećuje česte i ruskoga ministra izvanjskih posala grofa Lamboldsova.

Nadalje pišu od tamo, da je većina ruskih listova prijazno pozdravila proglašenje kneza Petra Karadjordjevića, štono ga priobčujemo u izvadku na drugom mjestu. Taj proglašenje je politička spletkica, već samo pobuda srbskom narodu, da podigne spomenik narodnom junaku. Talijski listovi pišu, da se je Rusija dogovorila sa Italijom gledje balkanskog pitanja. U tom pogledu da je posredovao između obiju država crnogorski knez Nikola. Na temelju tog dogovora, da će Austro-Ugarskoj biti prestrižena krila na Balkanu, gdje da njoj je do sada smetala jedina Rusija, dočima će od sada imati tamo posla i sa Italijom.

Njemačka. U nedjelju na večer imala je njemačka naseljina u Beču obitajnu gostbu na čestu rođendana cara Vilima. Toj gostbi prisustvovao je i njemački poslanik sa članom poslanstva. Njemački poslenik knez Eulenburg nazdravio je caru i kralju Franu Josipu kao savezniku Njemačke. Gleda odnoša između Njemačke i Austro-Ugarske, reče knez, da je vez između obju vladara, te između njegove domovine i Austro-Ugarske tako čvrst, da bi ga mogao nazvati nerazrešivim. Taj je savez — reče — tako čvrst, tako utemeljen i tako fino udešen, da može prkositi svim nepogodam.

Mjestne:

Nastojanjem biskupa Flapa otvorene pred 5—6 godinu sestre „Srca Isusova“, nadoše iz Romane u Italiju, svoju kuću u Puli. Uz djetički vriš, drž također školu za odraslike djevojke, naravski sve u talijanskom jeziku i duhu. Nego bi reći, da one sestre nisu dovoljno obskrbljene, jer nema godine, da nebi par njih obnašao po prošnji naše otroke u Dalmaciju dovažajući pak kuću u Pulu, osim gotovog naprošenog novca, još i vina, ulja, kukuruza, žita, vune itd. Upitane, da li idu na prošnju takodjer po Puli i ostalim talijanskim gradicama Istre, odvratise, da se ne usudjuju i potužiše se, da ih niti puljska občina ne podpomaže. Na prošnju polaze preporukom biskupa Flapa. Ne šalje jih on ni u Italiju ni u Furlaniju, na prošnju, nego u hrvatske zemlje: Šalje je na prošnju k Hrvatom, da nam napršenom hrvatskom mukom odnarođuju u Puli hrvatski narataj. Tko ima zrnu soli u glavi a kaplju ljubavi u srdu, zatvoriti će se u sada u napred tim talijanskim djeverušanima svoja hrvatska vrata, ne radi njih, nego radi svoga obraza i narodne samo-obrane. Imamo u Istri na hiljade djece hrvatske krvi, potrebne i žaljive nauka i odgoja, i to bez škole. Za našu krv biskup Flap a ne boli srdeč; ali za raznarodjivanje te naše djecu useljuje u Istru svetu četu, da ju još i hranićmo! Dajmo se već jednom pameti i recimo drugi put onim prosjakinjam: ako nam je vjera, nije nam kesa sestra! ili pak, kako čujemo, da im je Karvin odbrasio u Krku: „Moja kesa ga je za moja sestra, a ti ako ćeš ga htlat! — pojdi ga Flap“.

Našim vinoigradom u okolicu. Ravnateljstvo kolarske gospodarske zadruge u Puli javlja, da će se članovom zadruge dijeliti badava rozge i sadjenice (vabci) američke loze (trsja). Nečlanovi mogu dobiti 100 rozga za 4 krunu, a 100 avogodišnjih sadjenica za 10 kruna.

Pokrajinske:

Promaknuće. Ministar finacija promaknuće je g. Fran Zarić a kr. višeg poreznega nadzornika kod ravnateljstva finance u Trstu, povodom njegove zamolbe za umirovljenje podieliv mu naslov i značaj finansijskog savjetnika. Čestitamo g. savjetniku!

Visoka starost. Dne 26. t. mj. umro je u Mergu — občina Cres — najstariji muž na čitavom otoku u dobi od 104 godine. Pokojnik bio je vrlo siromašan te je živio veoma oskudno. Do zadnjega hipa bio je či i zdrav i biste pa-meti.

Hrvatskim akademičarom iz Istre javljamo ovim, da je zemaljski odbor u Poreču doznačio 100 kruna talijanskom akademickom društvu u Gracu za podporu ubogih djaka.

Taj odbor čeka bez dvoje težkim srcem, neće li se prijaviti za podrštu i hrvatski akademici iz Istre, koji nisu stalo imućniji od njihovih talijanskih drugova, koji se hrane više manje skoro svi na zemaljskim jaslih. Deder dakle, gospod hrvatski akademici iz Istre, pokucajte i vi na vrata sl. zemaljskoga odbora u Poreču — pak da vidite, kako tamo mijere svima jednakom mjerom!!

Pišu nam iz Vodnjana. Na glavnoj skupštini naše seoske blagajne izaslo je na vidjelo, da je naš družbeni konsumi dučan pasivan za nekoliko hiljada kruna. Ta je viest vrlo uznemirila zadrgare, koji su u strahu da će morat doplaćivati. I mi se bojimo, da ćemo osjetiti posljedice naše neopreznosti i lakovjerja, kad nismo htjeli poslušati mudre savjete g. dra. Matka Lagine i drugih ljudi od puljske posuđilnice, koji su nas savjetovali, da se u dućan ne pačamo.

Žalostna je poviest naše seoske blagajne (cassa rurale). Siromašni poljodjelci obratili smo se na našu vodnjansku talijansku gospodu, da bi nam pomogli ustrojiti seosku blagajnu i time pružili pomoćnicu ruku put napredka.

Nismo mogli od te naše gospode ništa postignuti i obratili smo se kako će biti poznato čitateljima „Naše Sloge“ na g. dr. Lagine. On, privak hrvatskoga naroda u Istri, nije nas odbio zato što smo latinske krv i jezika, već nam je pritekao u pomoć, sastaviv bez ikakve plaće pravila na talijanskom jeziku, dao nam prvu novčanu pomoći i priskribio da smo dobili badava sve potrebne listanice i knjige i željeznu blagajnu. Njegovom preporukom dobili smo od vlaste primjerenu novčanu pripomoć.

Naša seoska blagajna počela se bila njepe razvijati i napredovati, a to je bilo tru u oku talijanskog gospoda. Da ju sruše, bacise među neuki puk ideju, da se ima otvoriti zadružni dučan. Neki placeni od talijanskih gospoda a neki radi vlastite koristi ne prestano su o tome ljudima glavu napunjavali, dok ih nisu za to pribobili.

Kada nije Posuđilnica u Puli htjela za takovo poduzeće posuditi novaca, talijanska gospoda, koja su one dane uzvraćeno u Vodnjani putovala, obećavali su nam da će nam predujmiti novaca po volji uz neznačne kamate, samo da se odcipeimo od Lagine i Posuđilnice. Sladka su bila obećanja Campitella, Bénnata, Rizza i drugih, a lahkoumi svjet im je povjerao. Većina je bila za otvorenje dućana i za prestanak sveze za Posuđilnicom. Sada vidimo posljedice. Gospoda talijanska nisu nam dala ni novčića, a prepričeni sami sebi duboko smo zagrežli.

Istarska Posuđilnica u Puli ne trpi kraj toga ništa, jer nema nikakve tražbine prama Cassa Rurale, ali trpi naš puk, u kojem će, ako stvar posve zlo prodje, biti ulučena za dulje vremena, svaka volja za zadružnu organizaciju. Tako će talijanska gospoda postignuti ono za čim su ista: uništili će svaku klicu narodnog napredka, svaku moguću zapreku njihovog pašovanja.

Proti hrvatskim nadpisom na po-

stajah nove istarske željeznice.

Tršćanski Židovičić biesni u svojem broju od dne

29. t. mj. poput biesne zviri proti hrvatskim ili slovenskim nadpisom na po-

stajah Kopari i Milje na novoj istarskoj pruzi.

Dozivljuje u pamet svojim obrezanim suplemenjakom sve korake, koje su poduzele talijanske občine, zemaljski odbor,

talijansko političko društvo proti dvoje-

zičnim nadpisom pozivaju istarske sumišljenike, da u zadnji čas odlučno demon-

striraju proti dvojezičnim nadpisom. Da

vidimo i te demonstracije!

Seoska blagajna za Štednju i zajmove u Baški, videći je da zemaljski odbor za Istru posudio dvim talijanskim posuđilnicama uz 3% kamate na hiljadu zemaljskih novaca, izplativih do 20 i 30 godina, usudila se dne 15. oktobra 1901. upraviti na onaj odbor molbu, za posudu uz 3% kamate cijilih 600 kruna glavnice, izplatitive u šest godina po 100 kruna na godinu. Slavni zemaljski odbor za Istru spisom 22. oktobra 1901. br. 7672 blago-izvolio je izjaviti (vidiš blagodarnosti prama hrvatskim zadrgam), da molbu one seoske blagajne ne može uzeti u obzir, dok se prije ne otrese nadzorništva „Istarske Posuđilnice“ u Puli. Doznačimo, da državne oblasti izpituju, jeda li naše

„Posuđilnice“ posudjuju ili ne novaca, učenih kod istih u svakom slučaju od naših ljudi, također talijanskim strankam. Ne bi li bio za državne oblasti zahvalniji posao, da izpituju kamo li uže zemaljski odbor i uz koje uvjete ulaze, te da li uže također kod hrvatsko-slovenskih pokrajinskih zavoda zemaljski novac? Zar zbijla istarski Hrvati i Slovenci nisu za drugo u Istri, nego da samo plaćaju, a da ipak njihovu muku uživaju jedino njihovi suzumjacij i talijanske narodnosti? Jesmo li u pravnoj državi, ili smo li... u Austr...?

Ruskij kružok. Dne 28. t. mj. ustanovilo se je u Trstu društvo prijatelja ruskoga jezika i ruske književnosti pod imenom „Ruskij kružok“. Na poziv privremenog odbora odzavalo se je mnogobrojno občinstvo jednoga i drugoga spola, te se je odmah, prvih dana upisalo u novo društvo preko 60 članova.

Predsjednikom društva bijaše izabran odvjetnik g. dr. Slavik Edvard; odbornici gdje: Ema Bartel, gdjica: Milka Manković te gg. dr. Josip Wilšan, Fran Brnčić i Dragutin Godina. Članovi se pogovorile, da će biti poduka dva puta na čedan, i to na temelju ruskoga jezika. Članove „kružoka“ podučavati će jedna gospodjica Ruskinja.

Talijani medju sobom. Iz Poreča nam pišu, da su se dne 28. t. mj. na tamnošnjoj željezničkoj postaji talijanski radnici iz kraljevine među sobom posvadili radi diobe plaće. Neki Ivan Carpinelli susu 6 hitaca iz samokosa u svoje prestrane drogove, od kojih bijaše samo jedan težko ranjen i to neki Vinko Volpo u stegno. Občinski lečnik pregledao je ranjenika te ustanovio, da mu je kost od stegna ozljedena. Ranjenoga prenesoće u bolnicu a napadajući traže oružnici, jer se je po talijansku junaci dao u bieg.

Iz Sovinjsaka plše nam požarom unesrećeni Ivan Krbavčić slediće redke: Srdačna vani lvala g. urednici za vašu preporuku i za novce, koje ste mi putem vašeg cjenjenog lista sakupili i meni sironušu am poslali. Izvole se u ime moje zahvaliti u velecijenjenoj „N. S.“ najsrdačnije svim mojim dobrovorovcem.

Ja sam molio političku oblast u Kopru, da mi dozvoli, da sabirem krmu, da uzmognem prehraniti jedinu krvicu, nu ona oblasti odbi moju skromnu molbu, jer da se daje takve dozvole kad se ponesreće čitava selo. Hvala Bogu! Kad mi nedaju oblasti dozvole, a ju se utičem dobrim i milosrdnim ljudem, koji će imati više sreća i više ljubavi do siromašnog u kojim kličem iz dna zahvalna srca: Bog vam stostruku naplatio!

Iz Opatije nam pišu: Javio sam vam bio onomad, gosp. urednici, da je naše pjevačko i tamburaško društvo „Lover“ imalo svoju glavnu skupštinu, na kojoj bijaše izabran novi odbor, a danas vam javljam kratak izvješće o djelovanju „Lovera“ u prošloj godini. Društvo „Lover“ gojilo je kroz cijelu godinu pjesmu i tamburanje, priredilo je šest zabava i jedan izlet. Društvo je sudjelovalo kod zabava na raznim mjestima Liburnije, tako u Mošćenicama, Zametu i Vrbniku; ono je sudjelovalo kod raznih proslava, tako n. pr. kod proslave zlatnog pira nadvojvode Luksemburškog, u predveterje imandana volosko-čopatijskog načelnika g. dra. Stangeria itd. itd.

U prošloj je godini društvo brojilo šestdeset članova, od tih trideset sudjelujućih. Tamburaški odsječ brojio je 16 lica.

Društvo je uvek i posvuda nastupalo s najvećim uspjehom te si je pridobilo sveobec simpatije ne samo među našima već takodjer i među samim tudjincima, te tako mnogo doprinuša, da se hrvatsko Opatije dize i da nos tudjaci štuju.

Dne 29. t. mj. priređuje naša čitavica „Zora“ sjajan ples, te ako nam svi znakovi ne varaju, biti će to jedan od najsjajnijih plesova, što se u obće u ovim

vašim stranama priređuju. Priprema se čine velike, te se nadamo, da će im i uspjeh odgovarati.

Matuljski odpadnik u svojoj zadnjoj „spuđare“ tako gadno napada naše svećenstvo, vjeru i razne nauke naše katolicke crkve, da se čovjeku u istinu gadi čitali. Čovjek bi pomislio, da živimo u Turskoj, a ne u konstitucionalnoj i katoličkoj državi, u kojoj barem po pisanim zakonima hukcanje proti vjerskim dogmama tvori zločin. Nu za Krstića ne obstoji reči bi nikakva cenzura i on tako nekažnjeno sije medju narod otvor moralne proposti.

Preporučujemo ovim novom kot. kapetanu, da stane već jednom na rep tom bezbožniku, kod toga njegov predstavnik i njegovi činovnici nisu htjeli učiniti.

Iz drugih krajeva:

Pošta za e. kr. ladju „Maria Teresa“, koja se nalazi sada u Sciangai-u statiće se sa glavnog poštanskog uredu u Trstu dne 1, 5, 8, 15, 19 i 22 februara u 8 sati i 25 časaka u jutro, što dajemo do znanja rodbini onih naših vojnika, koji se nalaze na rečenoj ladji.

Plemeniti dobrotvor siromaha. Ruski listovi iz Moskve pišu, da je ostavio pokojni ruski rodoljub i bogataj Solodovnikov 10 milijuna rubala gradu Moskvi za građivo stanova za siromašno građanstvo.

Kruništva Španjolskog kralja. Španjolska sprema se na veliku svečanost. Mjeseca maja ove godine proglašit će kralja Alfonza XIII. punoljetnim, pa će ga svečano okruniti. U tu svrhu već sada uredjuju i upravljaju u Madridu sve javne zgrade, a privatne privatne kuće, docim se ulica „Alcalá“ sasvim na novo asfaltira. Program još nije sastavljen, ali se znade, da će Alfonzo na kruništenju dan položiti svečano temelj jednom narodnom umjetnom djelu. Sve će vlasti na svečanosti biti zastupane. Njemačkog cara zastupat će pruski princ Albert, a Njegovo Veličanstvo cara i kralja Franje Josipa brat kraljice regentice.

Samoubjstvo ravnatelja pošte. Ovih dana ustrijetio se je na groblju u Gracu tamnošnji ravnatelj poste Josip Čeneviere, koji je kroz više godina upravljao sa c. kr. post i brzajnim uredom u Opatiji. Pokojnik se rodio god. 1850. u Gorici a služio je ponajviše u Trstu i u Opatiji. Nesretnika je mutila misao, da ga sve proganja.

Konji za Engleze I — Büro u južnoj Africi. Iz Rike nam pišu, da kraj cuja sada tamo konje za južnu Afriku tri engleska parobroda, i to „America“, „Hastings“ i „Sicilian“. Od sada unaprijed ukrečati će se tamo mjesечно za južnu Afriku po 6000 konja, do konca mjeseca junija, što će sačinjavati u svemu 24.000 konja.

Do sada je ukreano sa engleskim konji za Afriku na svaki parobrod do 60 osoba raznih narodnosti, koja su dvorile i čistile na putu konje, pa ako se uzme, da je odplovito odanje 40 parobroda kraljih konja, to se je odputovalo put Afrike sa engleskim konji do 2000 osoba raznih narodnosti.

Pokus sa novom puškom. U nješmačkom gradu Metz-u, glasovitom iz francusko-njemačkog rata god. 1871. (tada je još pripadao Francuzkoj) čine vojničke oblasti tajno pokuse sa novom automatičkom puškom, koja da je vrlo jednostavna, i to koja da se strijela 300 puta za minutu.

Nova puška imada bričnjaci kundak, šestokutne podobne. Na kundaku je pričvršćeno 10 clevi, koje se sliču sve u jednom zajedničkom udaraču, što ga miče pero, koje se spruži jednostavnim pričiskom prsta.

Nova puška počiva na željeznom stalku, te ustrijeti 300 puta u minutu, što odgovara 40 toricu strijelača u istom roku.

Jakost hitca odgovara puškom nješmačkog pješačtvu. Nova puška da će upotrijebiti za malena utvrđena mjestra.

Družvene.

Veliki plesovi „Sokola“ i „Čitonce“ Puli. Veliki ples „Sokola“ od subote večer izpa je vrlo elegantno i skladno. Vrijedi plesni odbor dao si je mnogo truda i muke, da krasno uredi veliku družvenu dvoranu i mora se priznati, da su u tome naši vrijedni „Sokoli“ podpuno uspjeli. Tako krasne urešene dvorane kako je sokolska nema u Puli, što im mora biti na diku. To im je priznala brojna elegantna množina naših plesačica i plesača, što je prisustvovala velikom plesu „Sokola“ u veseloj zabavi do rana jutra.

Dodatake subote je tradicionalni veliki ples naše „Čitaonice“, koji se obično držao u kazalištu, što je postalo suvišno od kada razpolazimo tako velikom družvenom dvoranim. Na ples „Čitaonice“ dolazio je uvijek mnogo pozvanika i nečlanova, željnih da se barem tom zgodom proveze u rodoljubnom družtvu i pokažu pripadnost k narodu i narodnoj misli. Uvhiamo da će i ove godine prisutstvovati plesu naše građanstvo u velikom broju, a za pozive neka se svaki obrati na upravu „Čitaonice“.

Glavna skupština „Dalmatinskog skupa“ u Trstu. U nedjelju dne 26. t. m. o podne obdržavali su članovi „Dalmatinskog skupa“ u Trstu svoju godišnju glavnu skupštinu. Mnogobrojne članove pozdravio je u odsutnosti predsjednika g. vitez Vukovića, podpredsjednik g. A. Sirović krasnim nagovorom, orisav u kratko postanak, svrhu i djelovanje družtva. Žarke rieči rodoljubnog starine podpredsjednika popratiše članovi živahnim odobravanjem. Družveni tajnik g. prof. Čučretović procitao zatim izvješće o prvoj glavnoj skupštini i ono o djelovanju odstupajućeg odbora. I njega nagradile skupština zasluzenim odobravanjem.

U ime odsutnoga blagajnika g. A. Bogdanovića izvestio je gosp. dr. Lukež skupština o finansijskom stanju družtva. Koli izvještaj tajnikov, toli onaj blagajnik primila je skupština bez prigovora do znanja.

Kod 4. točke dnevnoga reda bilo je izabran novi odbor, komu je ostao ponovo na čelu državni zastupnik g. vitez Vuković-Vučićki. Pošto bijahu stavljeni nekoji predlozi i izražene nekoje želje dignu g. predsjednik skupštini zahtavalj se gg. članovom najusrdnije na povjerenju izkazanom njemu i drugovom ponovnim izborom.

Hrvatska čitaonica u Mošćenicama priređuje dne 2. februara t. g. zabavu sa deklamacijom, pjevanjem predstavom i plesom.

Hrv. pjevačko-tamburaško društvo „Sloga“ u Zmetu, priređuje u subotu dne 1. februara 1902. zabavu sa pjevanjem, tamburanjem predstavom i plesom.

Glavna skupština „Hrvatske Čitaonice“ u Mihiotičkim obdržavali će se — kako nam od tamо pisu — u nedjelju dne 2. februara u 4 sata po podne u vlastil prostorijah i sa običnim dnevnim redom. Prijuhaćamo ovu prigodu, da prepričimo najtoplje tamošnjim našim rodoljubom, da bi možda već na ovoj skupštini riešili pitanje o gradnji „Narodnog Doma“, o čemu se u onih krugovih već dulje vremena privatno razpravlja. Ovo pitanje čini nam se za tamošnje odnošnje toli važnim, da ga famošni narodni privaci nebi već smjeli smetnuti s dnevnog reda.

U kolo dakle gospodo članovi svj složno, pak da vas uzmognemo čin prije javno poхvaliti, što ste izveli rodoljubno i potrebito narodno djelo.

Poziv. Pozivlje se člane kotarske gospodarske zadruge, da dodju glavnjoj skupštini, koja će se obdržavati u Berseču u nedjelju dne 16. februara t. g. u 9 sati u jutro. — Dnevni red: Pozdrav predsjednika. 2. Izvješće tajnika o radu u g. 1901. 3. Izvješće blagajnika. 4. Možebiti predlozi. Volosko, 29 februara 1902. Kotarska gospodarska zadruga u Opatiji. 7. Tomić, predsjednik.

Gospodarske:

Pčelarstvo. Pčele treba da su na miru. Svako uznenirivanje pčela osvjećuje se na njima samima. Leta treba očistiti od sniega i mrtvih pčela, da imaju pčele dosta zraka. Sunčane zrake ne smiju uprijeti u leta. Ako bude koji dan topao, pak pojedine pčele potom izletati, onda otvori i pčelinjak i leta, neka se pčele pročiste. Opazimo li, da iz kojeg ulišta ne izleću, ostavimo ju na miru i ne gonimo ju silom. Uzmanjka li kojem pčelcu meda, dajmo mu, nekoliko stopljeno. Koncem mjeseca počinje matica nositi jaja. Sve, što će ti trebati te godine, naredi ili napravi, da poslije ne vodiš o tom računa.

Voćarstvo. Unštavaj i čistli voćke od gušenjih gnezda. Neprekopanu zemlju oko voćaka prekopaj, jer će time uništiti mnogo gamad. Kaleme reži i spravljaj na sigurno mjesto u pjesak. Voćno sjeme, koje čuvamo za proljetnu sjetu, pregledaj da nije preveć suho, ili da nije možda odvise potjeralo.

Površarstvo. U priredjena klinja siju se krastavci i lubenice. Povrće u podrumima treba pregledati, trulo probroati, pak izbaciti; a treba i podrumu zraciti. Pripajalja se halat i sjeme, a zemlja se popravlja. Zemlju, koju su mrzavovi nadigli oko povrća posijanog ili posadjenog u jeseni, treba pritisnuti, a biljke malo prignjeciti.

Književne:

Nova knjiga. Zgode i nezgode jedne deputacije, priopovjedka o čica Tunji i dedu Jovi i još dvojici iz Sremu, kako su oni došli u Zagreb, kud su tu onda hodili, šta su sve vidjeli, što im se događalo a što nije, i što su oni sve u svojoj glavi mistili. Izpriča po istini Živan iz Srema. Ciena 50 helera. Tiskat Dioničke tiskare u Zagrebu.

Katolički Propovednik, godina V. broj 1. Uz sudjelovanje više svećena ureduje Janko Šašel, župnik marušavački. Izlazi mjesечно, a stoji na godinu. K. 8. Tiskat i naklada J. B. Stiflera u Varaždinu. (Ovaj broj sadržaje 8 propovedi.)

Knjijevni natječaji. „Matica Hrvatska“ razpisuje za g. 1904, iz zaklade Aleksandra pl. Vučića književnu nagradu od dve tisuće (2000) kruna, i to za najbolje djelo, baveće se hrvatskom povijesti (po primjeru Suničklašovog „Hrvatske povijesti“ i Lopastićeve „Povijesti grada Karlovca“), ili najbolji istorički roman ili priopovjet iz hrvatske prošlosti (po primjeru Šenoinjova romana: „Zlatarevo zlato“, „Diogenes“ itd.), ili najbolji igrokaz, predstavljajući istorički dogodaj u hrvatske prošlosti. Nagrada može se razdijeliti i na dva jednakva vrstna djela, ali nikada na više nego dva djela. Nagradjeno djelo treba da iznosi, izuzevši dramatski proizvod, najmanje deset štampanih araka, a natječaj traje do uključivo 31. decembra g. 1904. — Na dalje razpisuje „Matica Hrvatska“ iz zaklade grofa Ivana N. Draškovića natječaj za nagradu g. 1902., koja iznosi osamnaest stotina (1800) kruna. U smislu opstruk za zakladateljeve od 10. decembra god. 1855. točke C. imade se kod dopitivanja nagrade osobito na to paliči: „da se od natječućih se rukopisa prednost dade onomu, koji je kada najviše doprinjeti k prvoj pouci puka o praktičnim predmetima, i time unaprediti njegovo duševno i materijalno stanje. Kod dopitivanja nagrade ne će se ipak gledati samo na absolutnu vrstnoću spisa, nego se nagrada može dopitati i onomu spisu, koji prema sadašnjemu stanju hrvatske književnosti zaslužuje u njoj odlično mjesto, i vrstan ju je podići“. Rukopis treba da ima uz svoju absolutnu vrstnoću bar petnaest tiskanih araka. Natječaj vrijedi do 31. decembra g. 1902. — Za tim se razpisuje u smislu zakladnice iz zaklade Adolfa Weber-Tkalčevića književna nagrada za g. 1902. od sedam sto-

tina (700) kruna, i to za književno djelo „poučnog“ ili „zabavnog“ sadržaja, koje obseže barem set tiskanih araka a odgovara sadržajem, smjerom i oblikom književnim publikacijama „Matica Hrvatske“. Natječaj traje do uključivo 31. decembra g. 1902. Matica će pisanu nagradjenog rukopisa uz zakladnu nagradu izplatiti još i obični honorar (po tiskanom arku) iz družbenih dohodaka. — Napokon se u smislu zakladnice iz zaklade Tereze pl. Tomićće rođene Aurnhamer de Auernstein književna nagrada za g. 1902. u iznosu od četvadeset (40) kruna, i to „za najbolju priповiest iz hrvatskoga života“. Natječaj traje do uključivo 31. decembra g. 1902.

Listnica uredništva i uprave.

Gospodin G. p. A. u K. Na list smo Vas predbrojili, ali na žalost pripisano nemamo fiskati, stojeći na stanovništu, da se medusobne razmire moraju izgladiti a ne poduzeti.

Cirilo-Metodijski Block-koledar

za god. 1902.

u manjoj spretnijoj oblici, izasao je.
Stoji K 1·20 franko.

Podpisani preporuča p. n. občinstvu u Puli, osobito pak veleč. gg. svećenicima, učiteljima itd. iz okolice

svoj krojački posao na glavnom trgu (Foro) br. 6 u Puli, u prvom katu.

U zalihi imade na izbor raznovrstne najmoderne tkanine za odiela, koja izvršuje točno po mjeri.

Anton Klement, krojački majstor.

Rodoljubi!
Kupujte samo Cirilo-Metodijske žigice!

U LJEKARNI

E. TOMAJA naslijednik A. WINGER

ZAGREB - Hica broj 12 - ZAGREB

dovijaju se osim svih ostalih liekova nekoj običe prokušani i vrolo koristni, osobito preporuči vredni ljekovi:

Maglik proti kostobolju i proti protutum, rheumatizmu, kalanju i raganju u koži, ukosno ili grevom u šilu, bol u kukovih i krifti, končnom pogancu probuditi, kravtem u zebam. Ciena 50 nov.

Marglik proti krostobolju i brodilu, za bolesti živčeve, žlezde, sluzne i žlezde, kraljevski, fekalni bolesti, slakostrenje, crnočišćenje, poljoprivredno svedeće, kraljevski, popravlja i okrepljuje deludac i ublažuje glavna bol u glavama i zglobima, a i tih bolesti. Tako se učinjuje i održava tjelesna sila i zdravlje. Cima 50 nov.

Pralnik za blago ili za narav, za kojkih kih i kašalj, za volore, krate i razine, za lagano silčenje, za oblažnjavanje lječnika i probade, kada blago neče radeći za narav, se napuhajte. Kraljev davaju od njega vše u boleg.

Marglik za blago otoci na kojje i volore proti kosternoj bolesti, druge zimne bolesti, mraz, ukočnosti i utekuci, teleska crpava, za oblažnjavanje i okrepljuvanje žlaža i živaca, žlazne i sluzne bolesti. Tako se učinjuje i održava tjelesna sila i zdravlje. Cima 50 nov.

Antiseptična voda za ustu i zube sačuvana se ubidi od kvarenja, napravlja se učinkovit vod. Cima 50 nov.

Flim smrckova esencija (Fichemella Eman) za čišćenje i raskuluvanje zraka u sobah, za dihanje i za plučolike. Po 5 nov.

Tekučina proti izpadanju vlnsk ulaznica i hrani korenje vlas, odstranjuje priči i posuđujući način. T. f. flama 50 nov.

Antiseptični pal pročišćujući ili čistići, za čišćenje i sanacija žludca ili žomu i crne. Cima 50 nov.

Tinčitura za kurju oči i travnje sredstvo. Dr. Spilzner pomst za 1000 proti sunčanim pigranjima ili sljevenjem, odstranjuje prekamenjeno željezno, sječno i bježljivo i sanaciye željeza i sjećenja. Cima 50 nov.

Puderacino načelje sredstvo, za poljepljavjanje željezne površine, za omoljivanje i pomlađivanje željezne površine nekuđujući i ručujući i fukati. Cima kuči 50 nov.

Savon eglantine. Najčistiji apusan od svih sapuna. On oružjuje te poslužuje lice, Savon eglantine za ruke, za lice, za prstane, za grane, crvene mlice, piige, opera kora i sl. Užitak počinje od 5 nov.

Eau eglantine. Jeste levara i rukavčica prokušana voda za kosu. Njima se aplicaže iz padačice i spona, a to neviđaju, da se počne uzeti. Cima 50 nov.

Mirlinska želica za soboje ledeniti, nekoliko kapi lire po scbi preugodan miris. Flama 50 nov.

Antifeblec od Radika proti grontici ili zimaci. Masna bočica 70 novica.

Tko naruči od gornjih stvari za 5 for. tad plaćan poštarinu.

Fine perfume, mirisave vodice, razne pomade, i boje za barbanje kose, da nide kose potjeći za zube od kojih zubi poljećuju; Spužva za umivanje, kešice za zube; Razne sprave iz kažučka, bandže, počevanje rane, pojase, kiruržke sprave; Ruskoga čaja, finog Jurnalista, Maiboga-vina, francužke Cognacu.

Zaljive mineralnih voda. — Sve po novinam oglašene medicinske specijalitete.

Odlazak vlakova iz Pule.

5-20 prije podne osobni za Trst, Divaču, Biograd, Bel.

2-10 po podne, osobni za Rovinj, Diverzant, Diverzant, Biograd, Bel.

6-15 — orni za Trst, Diverzant, Biograd, Bel.

9-15 po podne osobni za Trst, Diverzant, Biograd, Bel.

1-10 po podne, brd iz Trst, Diverzant, Biograd, Bel.

Ricke, Bel.